

Maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání

Každý řidič, jemuž byl uložen trest či sankce zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na určitou dobu, zároveň i pozbyl řidičské oprávnění. Tzn. vybodovaný řidič, jemuž bylo odňato řidičské oprávnění rozhodnutím příslušného obecního úřadu obce s rozšířenou působností, a kterému uplynula doba jednoho roku k možnosti požádat o jeho vrácení, se, pokud jde o znovunabytí řidičského oprávnění, nachází v obdobné situaci, jako řidič, jenž uložený trest či sankci zákazu řízení motorových vozidel již vykonal (s výjimkou řidiče na něhož nedopadá povinnost vyplývající z ustanovení § 102 odst. 5 zákona o silničním provozu). Oba totiž k vrácení řidičského oprávnění musí splnit zákonem stanovené podmínky a předpoklady, které jsou v podstatě rovnocenné (viz § 123d, § 101, § 102 zákona o silničním provozu). Z toho vyplývá, že pokud takový řidič uvedené zákonné podmínky a předpoklady k vrácení řidičského oprávnění nesplní a přesto usedne do motorového vozidla a toto řídí, vykonává činnost pro níž mu bylo odňato řidičské oprávnění podle jiného právního předpisu, případně činnost, pro kterou takové oprávnění pozbyl. To pak znamená, že řidič, který trest či sankci spočívající v zákazu řízení motorových vozidel již vykonal, ale zároveň ještě neprokázal zákonem stanovenou odbornou a zdravotní způsobilost k vrácení řidičského oprávnění, a přesto motorové vozidlo řídí, tak již sice nenaplnuje zmíněným jednáním zákonné znaky přečinu maření výkonu úředního rozhodnutí spočívající v tom, že vykonává činnost, která mu byla rozhodnutím soudu nebo jiného orgánu veřejné moci zakázána, ale od 1. 12. 2011 (den nabytí účinnosti novely trestního zákoníku přijaté pod č. [330/2011](#) Sb.) naplňuje znaky tohoto přečinu spočívající ve výkonu činnosti, pro kterou pozbyl oprávnění podle jiného právního předpisu.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 4 Tz 56/2012, ze dne 18.7.2012)

Nejvyšší soud České republiky projednal ve veřejném zasedání stížnost pro porušení zákona, kterou podal ministr spravedlnosti České republiky ve prospěch obviněného M. M., proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 10 ze dne 21. 6. 2011 sp. zn. 4 T 73/2011, a podle § 268 odst. 1 písm. c) tr. ř. rozhodl tak, že stížnost pro porušení zákona se zamítá

Z odůvodnění :

Dne 11. 7. 2012 byla podle § 266 odst. 1 tr. ř. u Nejvyššího soudu podána ministrem spravedlnosti stížnost pro porušení zákona ve prospěch obviněného M. M., proti pravomocnému rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 10 ze dne 21. 6. 2011 sp. zn. 4 T 73/2011. Tímto rozsudkem byl obviněný uznán vinným přečinem maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku, jehož se dopustil tím, že

1) dne 31. 3. 2011 v době kolem 00:45 hodin v P., v ulici N. V. H. řídil osobní motorové vozidlo zn. Peugeot 206, a to přestože pozbyl rozhodnutím Magistrátu hl. m. Prahy, odboru dopravně správních agend č.j. S-MHMP-DSA 189767/2010 ze dne 28. 8. 2009 oprávnění k řízení motorových vozidel v důsledku dosažení 12 bodů v bodovém hodnocení ve smyslu ustanovení § 123c odst. 3 zákona č. [361/2000](#) Sb., o tomto věděl minimálně ode dne 30. 3. 2011, kdy mu toto bylo sděleno při kontrole policejní hlídkou Policie ČR, MOP L., P.,

2) dne 8. 6. 2011 v době kolem 10:50 hodin v P., v ulici Š. řídil osobní motorové vozidlo zn. Peugeot 206, a byl nedaleko křižovatky s ulicí P. kontrolován policejní hlídkou, a to přestože pozbyl rozhodnutím Magistrátu hl. m. Prahy, odboru dopravně správních agend č.j. S MHMP-DSA 189767/2010 ze dne 28. 8. 2009 oprávnění k řízení motorových vozidel v důsledku dosažení 12 bodů v bodovém hodnocení ve smyslu ustanovení § 123c odst. 3 zákona č. [361/2000](#) Sb., a o tomto věděl minimálně ode dne 30. 3. 2011, kdy mu toto bylo sděleno při kontrole policejní hlídkou Policie ČR, MOP L., P.,

3) dne 18. 6. 2011 v době kolem 13:10 hodin v P., v ulici N. V. H. řídil osobní motorové vozidlo zn. Peugeot 206, kde byl kontrolován policejní hlídkou, a to přestože pozbyl rozhodnutím Magistrátu hl. m. Prahy, odboru dopravně správních agend č. j. S-MHMP-DSA 189767/2010 ze dne 28. 8. 2009 oprávnění k řízení motorových vozidel v důsledku dosažení 12 bodů v bodovém hodnocení ve smyslu ustanovení § 123c odst. 3 zákona č. [361/2000](#) Sb., a o tomto věděl minimálně ode dne 30. 3. 2011, kdy mu toto bylo sděleno při kontrole policejní hlídkou Policie ČR, MOP L., P., a dále byla proti podezřelému pro totožná jednání policejním orgánem MOP Z. M. P. vedena zkrácená přípravná řízení, kdy podezření mu byla sdělena dne 16. 5. 2011 a dne 13. 6. 2011.

Obviněnému byl za uvedený přečin uložen trest odnětí svobody na deset měsíců, k jehož výkonu byl zařazen do věznice s ostrahou. Tento rozsudek nabyl právní moci dne 21. 6. 2011.

Z odůvodnění stížnosti pro porušení zákona lze zjistit, že stěžovatel spatřuje porušení zákona v neprospěch obviněného v tom, že obviněný M. M. pozbyl řidičské oprávnění ve lhůtě 5 pracovních dnů od doručení zmíněného oznámení Magistrátu hl. m. Prahy, tedy dnem 10. 10. 2009. K doručení došlo ve formě fikce, tedy veřejnou vyhláškou vyvěšenou dne 3. 10. 2009 na úřední desku správního orgánu, když jmenovanému se opakovaně nedařilo zásilku doručit, neboť byl na udané adrese neznámý. Roční lhůta, během níž M. M. nesměl řídit motorová vozidla, tak uplynula dnem 10. 10. 2010. Obviněný byl dne 30. 3. 2011 přistižen hlídkou policie při řízení motorového vozidla a při této příležitosti mu bylo sděleno, že pozbyl řidičské oprávnění a byl s ním sepsán záznam o přestupku, neboť v registru řidičů byl veden jako neřidič, neměl řidičské oprávnění, když neabsolvoval žádné přezkoušení. Ministr spravedlnosti poukazuje, že dnem 11. 10. 2010 mohl M. M. požádat o vrácení řidičského oprávnění, což vyplývá z ustanovení § 123d odst. 1 zákona č. [361/2000](#) Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (dále jen zákon o silničním provozu).

Podle názoru stěžovatele je tak zřejmé, že jednání obviněného, spočívající v tom, že řídil osobní motorové vozidlo ve dnech 31. 3., 8. 6. a 18. 6. 2011, je toliko přestupkem, neboť v době řízení motorového vozidla již uplynula doba jednoho roku, po kterou nesměl řídit motorová vozidla (§ 123d odst. 1), nicméně nepodrobil se odbornému přezkoušení (§ 123d odst. 3) k navrácení řidičského průkazu. Pokud by tomu tak nebylo a takovému jednání bylo postihováno jako přečin podle § 337 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku, jednalo by se o stejně přísný postih, jako v případě porušení časově omezeného zákazu řízení motorových vozidel, tzn. v případě činu spáchaného v průběhu výkonu sankce uložené soudem nebo správním orgánem vždy na určitou dobu. Takovýto výklad by byl v neprospěch obviněného a nelze jej připustit. Argumentem ad absurdum by jinak bylo možné dovodit, že pokud řidič tzv. „vybodováním“ pozbyl řidičské oprávnění ze zákona, a to na dobu neurčitou, bylo by možné jej stíhat pro trestný čin maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání kdykoli, třeba i celá desetiletí poté, kdy řidičského oprávnění pozbyl. Po uplynutí minimální doby, po kterou řidič nemůže požádat o vrácení řidičského oprávnění, nelze dále trvat na trestněprávním postihu pachatele, který řídí motorové vozidlo, neboť jde o stejnou situaci, jako když pachatel řídí motorové vozidlo bez řidičského oprávnění. Postih řidičů, kteří by řídili po uplynutí lhůty jednoho roku podle ustanovení § 123d odst. 3 silničního zákona, aniž by požádali o jeho vrácení, se podle citovaného ustanovení trestního zákona jeví být i v rozporu se zásadou subsidiarity trestní represe, neboť postih uvedeného jednání v přestupkovém řízení lze považovat za plně postačující.

Podle stěžovatele byl zmíněným postupem porušen zákon i v ustanoveních § 2 odst. 5, odst. 6 tr. ř., neboť povinnost soudu zjistit skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, se vztahuje na zjištění všech okolností rozhodných pro posouzení viny obviněného.

Ministr spravedlnosti proto v závěru stížnosti pro porušení zákona navrhl, aby Nejvyšší soud podle § 268 odst. 2 tr. ř. vyslovil, že rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 10 ze dne 21. 6. 2011 sp. zn. 4 T 73/2011 byl porušen zákon v neprospěch obviněného M. M. v ustanovení § 337 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku a v řízení mu předcházejícím v ustanoveních § 2 odst. 5, odst. 6 tr. ř. Podle § 269 odst. 2 tr. ř. aby zrušil napadený rozsudek obvodního soudu včetně všech obsahově navazujících rozhodnutí, pokud touto změnou pozbyla svého podkladu. Dále pak aby postupoval podle § 271 odst. 1 tr. ř. a věc podle § 222 odst. 2 tr. ř. postoupil Magistrátu hl. m. Prahy, odboru dopravně správních agend s tím, že v žalobním návrhu označený skutek není trestným činem, avšak mohl by být posouzen jako přestupek.

Nejvyšší soud podle § 267 odst. 3 tr. ř. přezkoumal zákonnost a odůvodněnost těch výroků rozhodnutí, proti nimž byla stížnost pro porušení zákona podána, v rozsahu a z důvodů v ní uvedených, jakož i řízení napadené části rozhodnutí předcházející, a dospěl k následujícím zjištěním a závěrům.

Přečinu maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku, ve znění účinném do 30. 11. 2011, se dopustí ten, kdo maří nebo podstatně ztěžuje výkon rozhodnutí soudu nebo jiného orgánu veřejné moci tím, že vykonává činnost, která mu byla takovým rozhodnutím zakázána nebo pro kterou mu bylo odňato příslušné oprávnění podle jiného právního předpisu. Od 1. 12. 2011 se tohoto přečinu dopustí i ten, kdo vykonává činnost, pro kterou takové oprávnění podle jiného právního předpisu pozbyl.

Smyslem a účelem ustanovení § 337 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku je nepochybně zájem na tom, aby nebyla vykonávána určitá činnost osobou, které výkon této činnosti byl zakázán či sankčně ztratila způsobilost tuto činnost vykonávat. Citované ustanovení nahlížené účelem zákona o silničním provozu tak zajišťuje, aby činnost, která může ohrozit veřejný zájem na bezpečném silničním provozu, byla vykonávána jen osobami k tomu způsobilými a zároveň k tomu disponujícími příslušným oprávněním.

V této souvislosti je třeba poukázat na stanovisko trestního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 27. 10. 2010 sp. zn. Tpjn 302/2010 (publikované pod č. [1/2011](#) Sb. rozh. tr.), konkrétně na jeho právní větu II., podle níž za „odnětí příslušného oprávnění podle jiného právního předpisu“ ve smyslu § 337 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku je třeba považovat i pozbytí řídičského oprávnění u řidiče, který v bodovém hodnocení dosáhl 12 bodů a v důsledku toho mu bylo doručeno obecním úřadem obce s rozšířenou působností oznámení a výzva podle § 123c odst. 3 zák. č. [361/2000](#) Sb., o silničním provozu, k odevzdání řídičského průkazu, resp. v případě podání námitek atd.

V důsledku uvedeného pak nelze souhlasit s názorem stěžovatele, že pokud obviněný M. M. ve všech zmíněných třech případech vozidlo řídil po uplynutí více jak jednoho roku od dne, kdy pozbyl řídičské oprávnění a tudíž v souladu s ustanovením § 123d odst. 1 zákona o silničním provozu byl oprávněn požádat o jeho vrácení, je takové jednání toliko přestupkem, nikoli přečinem.

Předmětná jednoroční lhůta (§ 123d odst. 1 zákona o silničním provozu), po kterou tzv. vybodovaný řidič nemůže požádat o vrácení řídičského oprávnění, má nesporně určitý sankční ale i ochranný charakter a postihuje řidiče, který soustavným nerespektováním dopravních předpisů docílil 12 bodů v bodovém hodnocení a zavedl tak příčinu k postupu podle § 123c odst. 3 zákona o silničním provozu ze strany příslušného obecního úřadu obce s rozšířenou působností. Uplynutí této jednoroční lhůty ale samo o sobě nemůže znamenat, že pokud tzv. vybodovaný řidič usedne za volant motorového

vozidla a toto řídí bez toho, že by splnil veškeré podmínky pro podání žádosti o vrácení řidičského oprávnění, tak toto jeho jednání by mělo být posouzeno pouze jako přestupek.

Podle § 123d odst. 3 zákona o silničním provozu, ve znění do 31. 7. 2011, je podmínkou vrácení řidičského oprávnění prokázání, že se žadatel podrobil přezkoušení z odborné způsobilosti podle zvláštního předpisu (zák. č. [247/2000](#) Sb., o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel atd.). Od 1. 8. 2011 pak podle stejného zákonného ustanovení žadatel o vrácení řidičského oprávnění musí předložit navíc i posudek o zdravotní způsobilosti včetně dopravně psychologického vyšetření.

Takovéto požadavky jistě nebyly do zákona o silničním provozu zakotveny samoúčelně, nýbrž proto, aby i tzv. vybodovaný řidič nejprve prokázal svoji odbornou (nyní i zdravotní) způsobilost k řízení motorových vozidel, čili jinými slovy, že splňuje veškeré zákonné předpoklady a podmínky k tomu, aby mu řidičské oprávnění mohlo být vráceno. Samotné uplynutí jednorocní lhůty totiž na prokázání jeho způsobilosti k řízení motorových vozidel nic podstatného nemění.

Zavádějící a t. č. nesprávná je i stěžovatelova argumentace a srovnávání situace tzv. vybodovaného řidiče s postavením řidiče, kterému byl uložen trest nebo sankce zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na dobu určitou s tím závěrem, že tzv. vybodovaný řidič by oproti tomuto řidiči byl znevýhodněn, jelikož by mohl být postihován za přečin maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázaní po neomezenou dobu, kdy řidičské oprávnění pozbyl.

Posledně zmíněný závěr stěžovatele je ale ve skutečnosti správný. Zde je třeba uvést, že každý řidič, jemuž byl uložen trest či sankce zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na určitou dobu, zároveň i pozbyl řidičské oprávnění (viz § 94a, § 102 odst. 1 zákona o silničním provozu). Tzv. vybodovaný řidič, jemuž bylo odňato řidičské oprávnění rozhodnutím příslušného obecního úřadu obce s rozšířenou působností, a kterému uplynula doba jednoho roku k možnosti požádat o jeho vrácení, se pokud jde o znovunabytí řidičského oprávnění nachází v obdobné situaci, jako řidič, jenž uložený trest či sankci zákazu řízení motorových vozidel již vykonal (s výjimkou řidiče na něhož nedopadá povinnost vyplývající z ustanovení § 102 odst. 5 zákona o silničním provozu). Oba totiž k vrácení řidičského oprávnění musí splnit zákonem stanovené podmínky a předpoklady, které jsou v podstatě rovnocenné (viz § 123d, § 101, § 102 zákona o silničním provozu). Z toho vyplývá, že pokud takový řidič uvedené zákonné podmínky a předpoklady k vrácení řidičského oprávnění nesplní a přesto usedne do motorového vozidla a toto řídí, vykonává činnost pro níž mu bylo odňato řidičské oprávnění podle jiného právního předpisu, případně činnost, pro kterou takové oprávnění pozbyl.

To pak znamená, že řidič (s výše uvedenou výjimkou), který trest či sankci spočívající v zákazu řízení motorových vozidel již vykonal, ale zároveň ještě neprokával zákonem stanovenou odbornou a zdravotní způsobilost k vrácení řidičského oprávnění, a přesto motorové vozidlo řídí, tak již sice nenaplnuje zmíněným jednáním zákonné znaky přečinu maření výkonu úředního rozhodnutí spočívající v tom, že vykonává činnost, která mu byla rozhodnutím soudu nebo jiného orgánu veřejné moci zakázána, ale od 1. 12. 2011 (den nabytí účinnosti novely trestního zákoníku přijaté pod č. [330/2011](#) Sb.) naplňuje znaky tohoto přečinu spočívající ve výkonu činnosti, pro kterou pozbyl oprávnění podle jiného právního předpisu. Tedy i takový řidič se dopustí předmětného přečinu podle § 337 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku a to kdykoli v budoucnu. Ohrožení bezpečnosti silničního provozu a jeho účastníků ze strany řidičů, u nichž nebyla autoritativně přezkoumána a zjištěna jejich způsobilost k řízení motorového vozidla a tudíž i k navrácení řidičského oprávnění, zcela jistě neklesá s postupem času, nýbrž se dá vyslovit důvodný předpoklad, že tomu bude právě naopak.

Pokud pak stěžovatel též poukazuje, že nelze trvat na trestněprávním postihu pachatele, který po uplynutí jednoho roku již může požádat o vrácení řidičského oprávnění, tak nelze než poznamenat, že odvrácení takového trestněprávního postihu je velmi jednoduché. Postačí, když dotyčná osoba

splní zákonné požadavky pro vrácení řidičského oprávnění a současně o jeho vrácení požádá u příslušného obecního úřadu obce s rozšířenou působností (viz § 101 zákona o silničním provozu). Pokud tak neučiní, nabízí se druhá alternativa a tou je, že se taková osoba vyvaruje řízení motorového vozidla, k jehož řízení je potřebné řidičské oprávnění příslušné skupiny či podskupiny.

Nad rámec konkrétní projednávané problematiky lze uvést, že obdobné závěry ohledně trestněprávního postihu za přečin maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku by se týkal i osoby, která by řídila motorové vozidlo, ačkoli jí bylo příslušným obecním úřadem obce s rozšířenou působností odejmuto řidičské oprávnění pro pozbytí zdravotní způsobilosti nebo pro pozbytí odborné způsobilosti (viz § 94 odst. 1, § 100, § 101 zákona o silničním provozu).

Současně lze prohlásit, že zásady subsidiarity trestní represe se sice lze dovolávat při projednávání případu konkrétního pachatele (§ 12 odst. 2 tr. zákoníku), ale v dané věci obviněného M. M. se především jedná o výklad znaků skutkové podstaty přečinu maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku v návaznosti na celou řadu ustanovení zákona č. [361/2000](#) Sb., o silničním provozu, tedy obecně závazných právních norem, a především pak o závěr, zda určité, v nich předpokládané jednání osob má trestně právní důsledky. Nejvyšší soud dospěl gramatickým a logickým výkladem k výše uvedeným závěrům.

U obviněného M. M. se pak rozhodně nejedná o případ, u něž by zásada subsidiarity trestní represe měla být aplikována. Jde totiž o pachatele, u něhož z popisu z rejstříku trestů a zejména z evidenční karty řidiče vyplývá, že jde o notorického porušovatele platných zákonů včetně dopravních předpisů. Taktéž v projednávaném případě opakovaně řídil motorové vozidlo, ačkoli si byl vědom okolnosti, že dosáhl 12 bodů a tudíž u něho došlo k odnětí (pozbytí) řidičského oprávnění.

Pokud by mělo být v širší souvislosti poukazováno na nepřiměřenost učiněného výkladu výše citovaných norem oproti neexistenci trestněprávní odpovědnosti řidiče, který nikdy nebyl držitelem řidičského oprávnění a přesto řídil motorové vozidlo, k čemuž došlo dnem 1. 1. 2010 nabytím účinnosti zákona č. [40/2009](#) Sb., trestní zákoník, tak nelze než prohlásit, že je úkolem zákonodárce, aby mj. dbal na proporcionalitu a logickou provázanost přijatých zákonů. Soudy včetně soudu Nejvyššího jsou povolány k výkladu a aplikaci platných a účinných právních norem, ale nemohou svojí rozhodovací činností napravovat jejich případné nedostatky účelovým výkladem, jdoucím nad či mimo rámec jejich obsahového znění. Jestliže konkrétní zákonná norma či normy vedou k výkladu, který neodpovídá potřebám společnosti či zamýšleným záměrům zákonodárce, nezbyvá, než aby taková norma či normy byly prostřednictvím zákonodárského procesu změněny.

Na základě všech výše uvedených zjištění a argumentů Nejvyšší soud dospěl k jedinému možnému závěru, a to že popsané jednání obviněného M. M., jehož se dopustil v uvedených dnech měsíců března a června 2011, naplnilo požadované znaky trestného činu (přečinu) maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku, ve znění účinném do 30. 11. 2011. Pokud tedy byl za takový přečin odsouzen a potrestán pravomocným rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 10 ze dne 21. 6. 2011 sp. zn. 4 T 73/2011, tak k porušení zákona tímto napadeným rozhodnutím nedošlo. Nejvyšší soud proto podanou stížnost pro porušení zákona zamítl podle § 268 odst. 1 písm. c) tr. ř., jako neúvodnou.

(zdroj: www.nsoud.cz)

Další články:

- [Oběť trestného činu](#)
- [Dohoda o vině a trestu](#)
- [Zajištění nároku poškozeného](#)
- [Práva obviněného \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Vydání příkazu k dodání do výkonu trestu](#)
- [Neoprávněná činnost pro cizí moc](#)
- [Kvalifikace skutku](#)
- [Odnětí věci rozhodujícímu soudci \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Náhradní trest](#)
- [Výkon trestu](#)
- [Účinné vyšetřování \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)